

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis
Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil
omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

77. Adoratio regij Throni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

erexit, Pechinensi dumtaxat commorationi professus se nunquam assensurum; ipse interea in Externorum castellum recipere se vbi esset de fisco regio honorifice habendus, atque illuc a suis cum Pantoi deducendum curavit.

77. *Externi vbi, & quo modo excipit.*

Ingens est fabrica Castellum externorum; muris, portis, custodia militum anxiè munita: illinc aduenæ omnes etiam Legati non prodeunt, nisi vt vacuo Regis throno, & tribunal Rituum se sistant, nec possunt aditi nisi gratia singulari Mandarinis interdum maioribus concessa, Praefectus Castello Mandarinus suum illic habet palatum cum extraordinaria potestate, magnifico splendidae instructus; legatis alia destinantur minora & inculta; reliquum spatij dissipata implent cubicula; fœtida, & vndique aperta stabulando pecori, quam hominibus aptiora: & verò in illa fœc sola hominum & mendicabula se stipant, Patres Mandarinus hospitio nobili, in suo palatio exceptit vbi facello composto, quotidianis sacris Deo supplicabant, pro desperato aliqui, votorum suorum exitu. Biduo quām illuc subierant in aulam inuitantur ad exsoluenda regie Maiestati venerationis officia quā illi ab Eternis omnibus præstantur. In fronte illius palatij areæ quam dixi militum triginta millium capacem; columnarum sublimium longis impostum pendet ædificium ingens, prodigæque omnino magnificentie, vti & palatij duplicitis hinc & inde ala. Sub eo fores quinque reuerentiam habent singularem, quod contiguae sint procoœiis regij conclusis. Extat altè in medio Thronus materiae pretio, & artis, digna tanto monarca sedes. Tametsi enim ex gente Vanliè nunc quoque superstite nemo se in eo spectandum dederit; sed erat antiquis Regibus solenne ex eo quotidie audire Consiliarios, tribunalium capita, Legationes peregrinas, & suis demum ius dicere, & beneficia conferre; exinde aut rei publicæ tædio, aut necis meta, ne conseicitur quidem Rex è fenestris, soli enim vident Eunuchi, & feminæ, inter quos puer educatur, viuit semivir, quadrupes moritur. Mansit tamen Throno regio debitus Regi honor, quem diuturna prius meditatione condiscere opus est, ne si quid in tantis eius minutis errare contigerit, aut festinantius, & rusticius exequi. Praefecto rituum fustibus iungitur: ob id ex edito, quidam quas rituum momenilator, de libro quem habet præ oculis, dictat cuique singulis alta voce, motus, flexus, proclinationes, abiectiones frontis ad solum repetitas; quæ cum in longum protendi necesse sit; salutatores ad portas palatij aurorem præuentunt colore cultaque vestium ab visitato Mandarinis multum absimili, eburneam laminam bipalmarem latam quatuor digitos ambabus manibus sic tenent, ne superioriem eius partem villa prouersus ex causa ab ore dimoueant; forte olim veriti ne quem Rex de salutantium corpore habilitum respitaret: albente ecclo, digestaque in suos ordines, militum & elephantorum custodia, panduntur palatij portæ, salutatores filium incipiunt suis oscuiis defungi, & cum præter legationes extraneas, primam

77.
Adoratio re-
gi Throni.

primam anni lunam, & Regis natalem; Magistratum omnium Praefides, & auctos noua dignitate Pechinum quotannis euocet scrupulosa lex huiusmodi honoris, nullus abit dies quo nouas non videat is Thronus adoratorum vices, referunturque in tabulas tam seuerè illorum nomina, vt si quis ei officio defit, reus sit spretæ maiestatis, co Patres reverenter peracto, Externorum Praefectos, & rituum ex more venerantur, inter quos Praeses dimissus Riccio se pronus inflexit quam vlli maiorum procerum aut Regum Legatis, pollicitus quoque in castrum redeundi se ad causam illius maturandam, operam datum, vna fermé illud quoddam carceris genus molestum illi faciebat.
Re scripti regij longa mora, qua tamen occulte Dei benignitas in optatos euentus, contra spem hominum Riccij vota promouebat: Frequentabatur magnorum virorum familiari aditu, & prolixo, qui suspicionem amicitiae cum Externis adeo non timebant, vt ipse Castello Praefectus Mandarinus, eum ad mensam adhiberet, dum sibi octo qui tunc in aula erant, vestigium Principum Legati, nunquam nisi de genibus adstarent. Ex his multa, vt fit sciscitabatur Riccius de illorum itinere, patria, commerciorum genere; ex Sarracenis præcipue Indianum & Europæ ignatis qui cateruatum eduenerant ad permutandas Rheobarbaro lucris immanibus merces suas; (Pechini enim Rheobarbari optimi libræ sex) minoris sex assibus veneunt) & hinc tandem liquido compertum, certumque habuit, Cataium aliud non esse præter Sinas; nullam præter Pechinum Cambalu; neutrum à Persis, & Mogore aliter vocari; nullam ad usque magnum mūrūm urbem esse aut regnum cui attribuantur, aut possint competere illa vocabula præterquam Sinis & Pechino. Inter hæc regem de Patris carcere, & hac altera eius custodia certiore; iratum Eunuchi dixisse retulerunt; ecquid in latrones poruisset conciti crudelius? sollicitumque in posterum, addidisse, ex pecto quid eo facturus sit Peregrinorum Mandarinus. At his iteratis sa pius ad eum Scribis sui tribunalis, interrogabat, quid in Sinas acturus, & cuius rei desiderio venisset? quod cura iuridice quereretur; magna libertate professus est Riccius illuc se missum à suis Praesidibus ad annunciandam veri Dei legem, extra quam nulla spes cuiquam esset animi æternū setuandi; se nec opum, nec rei cuiusvis alterius inter Sinas studio affici; fere vna Regis vocula contentum qua sibi annuat Pechini degere, aut hoc si nimium videtur, in regno saltem alicubi, cuius esset ferè viginti annorum incola, vitæ ultimum claudere. Sub hæc remisso ad eum Scriba Mandarinus, quæ sit ea lex exquirit quam afferet? cui Riccius Breuiarium eximie editum, & pulcherrime ornatum, per Scribam exhibuit, ita enim sunt Sinæ vt ambigere non possint de præstantia doctrinæ, quæ tam splendido cultu decoratur; conjecturæ huic, fidei sacrafancæ adiunxit summam, pridem à Sinensi charaktere, ac lingua elegantissimè consignatam quam iuslo referri Breuiario Praeses restituit. Praesidi Ricciūm doctrinæ præstantia, cum

D d 3

78.
Pechinum
idem eam
CambaluCa-
tium idem
cum Sinis.